

GROMNICZKA (10) *sb f*

Teksty nie oznaczają ó; a jasne.

sg N gromniczka (3). *♦ A* gromniczkę (2). *♦ L* gromnicze (1). *♦ pl N* gromniczki (1). *♦ G* gromniczek (1). *♦ A* gromniczki (1). *♦ I* gromniczkami (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (dwa z tych samych przykładów).

Dem. od „gromnica” ‘poświęcona świeca, zapalana dla odegnania złych mocy, klęsk żywiołowych itp’.; cereolus Murm (10) : Murm 126; A przed kazdym ſtoy ſwieczka Niemala/ by więc gromnyczka RejKup i5; Drudzy záfię więc gromniczkámi kurzyli/ błázeſyki iákies nád nimi wieſzáli/ przy ſmierciach ſwoich ie ſobie zápalác roſkazowáli/ ná gromy y ná ine ſtráchy ie zápaláli RejPos 304v; A thu wdzięczną pámiátkę vczynimy y iemu lámemu/ y tey ſwiętey mátce iego/ ktorey ku czći ty zyołká á ty gromniczki ſtáwiamy/ gdyż to ſá właſne czáry/ á nic nigdy nikomu pomoc nie mogą. RejPos 305; A thu iuż obácź/ ieſliby co pomoc mogły krzyżyki/ ábo gromniczki mieyſcam tákim y zebrániu ich/ ieſliby to nie było czego ſie tu Pan vpomina przełożonym ich y ludowi ſwemu. RejPos 349v, 305 marg.

W połączeniach szeregowych (2): A onći każe mieć nádzieię w kádzidle/ w kropidle/ w zyołku/ w głowience/ w gromnicze/ w błázeſyku. RejPos 124; A ták gdy vſłyſzyſz duchá iákiego/ ktoryby cie chciał odwodzić do inſzych wymyſłow á do inſzey nádzieie opócz Páná twoiego/ do vmárłych ſwiętych/ do odpuſtow/ do obrázow/ do gromniczek/ y do inſzych rzeczy omylnych/ w kthorych ludzie pokládáli [...] nádzieie ſwoie RejPos 190.

Szereg: »nie gromniczka, ani błázejek; gromniczka z błázejkiem« (1 ; 1): Więć oni miáſto tey obiáwioney ſwiátłoſci gromniczkę z błázejkiem wyſtáwili/ czo bárzo nigdy ktemu podobno być nie mogło. RejPos 305, 58. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

Synonim: świeczka.

ZZa